

[Time: 3.00 Hrs]		[Marks:100]
Please check whether you have got the right question paper.		
N.B:	All 5 questions carry 20 marks and are compulsory. Attempt any two questions out of three from each of Q.1 to Q. 4. Attempt any two questions out of four from Q. 5. Figures to the right indicate full marks.	

Q.1	Attempt any two of the following	(20 marks)
A)	Define lifespan development with it's features. Describe the topical areas in lifespan development.	
B)	Explain the brain development process in adolescence.	
C)	Describe the cognitive development process in adolescents according to information processing approach.	
Q.2	Attempt any two of the following	(20 marks)
A)	Describe how Erikson explains identity formation during adolescence.	
B)	Discuss in detail depression and suicide in adolescence.	
C)	Describe the functions and characteristics of dating during adolescence and how sexuality develops.	
Q.3	Attempt any two of the following	(20 marks)
A)	Describe how the body develops and stays healthy during early adulthood.	
B)	Discuss the challenges faced by people with physical disabilities in early adulthood.	
C)	Explain Perry's approach to cognitive development in young adulthood.	
Q.4	Attempt any two of the following	(20 marks)
A)	Explain the ways in which young adults respond to the need of intimacy, friendship and love with suitable examples and how these relationships work or cease to work.	
B)	Write a detailed note on parenthood.	
C)	Describe in detail Ginzberg's career choice theory and its criticisms.	
Q5	Write Short Note on any two of the following	(20 marks)
A)	Discuss in detail the threats to the adolescent's well-being.	
B)	Discuss what it means to be popular and unpopular in adolescence and how adolescents respond to peer pressure.	
C)	Explain how intelligence is defined today and how life events cause cognitive growth in young adults.	
D)	Describe in detail Holland's Personality Type Theory.	

[वेळ: ३ तास]	[गुण:१००]
कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.	
सूचना:	<p>१ सर्व ५ प्रश्नांना २० गुण आहेत आणि सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.</p> <p>२. प्र. १ ते प्र.४ मधून प्रत्येकी तीनपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.</p> <p>३. प्र. ५ मधून चारपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.</p> <p>४. उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.</p> <p>५. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.</p>

प्र.१	कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	(२०)
अ.	आजीवन विकासाची व्याख्या ठळक वैशिष्ट्यांसहित लिहा. आजीवन विकासातील प्रासंगिक क्षेत्रे स्पष्ट करा.	
ब.	पौगंडावस्थेतील मेंदूचा विकास स्पष्ट करा.	
क.	माहिती संस्करण दृष्टीकोनांनुसार, पौगंडावस्थेतील बोधनिक विकासाच्या प्रक्रियेचे वर्णन करा.	
प्र.२	कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	(२०)
अ.	एरिक्सन किशोरावस्थेदरम्यान स्वत्व निर्मितीचे स्पष्टीकरण कसे देतात ते स्पष्ट करा.	
ब.	किशोरावस्थेतील नैराश्य आणि स्वहत्या यांवर सविस्तर चर्चा करा.	
क.	किशोरावस्थेतील संकेतभेटीची कार्ये आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. किशोरावस्थेतील लैंगिकता कशी विकसित होते याचे वर्णन करा.	
प्र.३	कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	(२०)
अ.	पूर्व-प्रौढत्वादरम्यान शरीर कसे विकसित होते आणि निरोगी राहते याचे वर्णन करा.	
ब.	पूर्व-प्रौढत्वामध्ये शारीरिक दिव्यांगता असणारे लोक आव्हानां कसे सामोरे जातात यावर चर्चा करा.	
क.	युवा प्रौढावस्थेतील बोधनिक विकास पेरी यांच्या दृष्टीकोनातून स्पष्ट करा.	
प्र.४	कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	(२०)
अ.	तरुण प्रौढ ज्या प्रकारे जवळीकता/ जिवाळा, आवड आणि प्रेम या गरजांना प्रतिसाद देतात हे योग्य उदाहरणांसहित स्पष्ट करा. तसेच, हे संबंध कसे कार्य करतात किंवा कार्य करणे थांबवतात याचे स्पष्टीकरण द्या.	
ब.	पालकत्वावर सविस्तर टीप लिहा.	
क.	गिझबर्ग यांचा व्यवसाय निवड सिद्धांत आणि त्यावर केलेल्या टीकांसाहित सविस्तरपणे स्पष्ट करा.	
प्र.५	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांवर लघु टिपा लिहा.	(२०)
अ.	पौगंडावस्थेतील किशोरवयीन व्यक्तींच्या स्वास्थ्याला असणारे धोके यांवर सविस्तर चर्चा करा.	
ब.	किशोरावस्थेतील लोकप्रिय असणे आणि लोकप्रिय नसणे म्हणजे काय आणि किशोरवयीन हे समवयस्कांच्या दबावाला कसा प्रतीसाद देतात यावर चर्चा करा.	
क.	आज बुद्धिमत्तेची व्याख्या कशी केली जाते आणि जीवनातील घटनांमुळे युवा प्रौढांमध्ये बोधनिक वाढ कशी होते हे स्पष्ट करा.	
ड.	हॉलंड यांचा व्यक्तिमत्त्व प्रकार सिद्धांत सविस्तरपणे मांडा.	